

mpc
METODICKO-PEDAGOGICKÉ CENTRUM

Moderné vzdelávanie pre vedomostnú spoločnosť / Projekt je spolufinancovaný zo zdrojov EÚ

PaedDr. Lucia Leskovjanská

Aspekt autentickosti vo vyučovaní anglického jazyka

Osvedčená pedagogická skúsenosť edukačnej praxe

Bratislava
2015

Vydavateľ: Metodicko-pedagogické centrum, Ševčenkova 11,
850 01 Bratislava

Autor OPS/OSO: PaedDr. Lucia Leskovjanská

Kontakt na autora: Gymnázium, Grösslingová 18, 811 09 Bratislava
l.leskovjanska@gmail.com

Názov OPS/OSO: Aspekt autentickosti vo vyučovaní anglického jazyka

Rok vytvorenia OPS/OSO: 2015
XIII. kolo výzvy

Odborné stanovisko vypracoval: PaedDr. Zuzana Duchoňová

Za obsah a pôvodnosť rukopisu zodpovedá autor. Text neprešiel jazykovou úpravou.

Táto osvedčená pedagogická skúsenosť edukačnej praxe/osvedčená skúsenosť odbornej praxe bola vytvorená z prostriedkov národného projektu Profesionálny a kariérový rast pedagogických zamestnancov.

Projekt je financovaný zo zdrojov Európskej únie.

Kľúčové slová

autenticita, autentický materiál, komunikatívne vyučovanie, autentická komunikácia

Anotácia

Práca sa zaoberá implementáciou autentického materiálu do výučby anglického jazyka. Jej cieľom je poskytnúť teoretické informácie o autenticite, autentickom materiály a postupoch implementácie autentického materiálu do výchovno-vzdelávacieho procesu a obohatiť ponuku aktivít pri vyučovaní cudzích jazykov nielen na základnej, ale aj strednej škole s ohľadom na inovatívne metódy vyučovania. Práca ponúka i konkrétne projekty vyučovacích hodín so zreteľom na jazykovú úroveň žiakov.

Akreditované programy kontinuálneho vzdelávania

Využívanie IKT na hodinách anglického jazyka	148/2010 – KV
Rozvoj produktívnych jazykových kompetencií žiaka a ich hodnotenie	827/2012 – KV
Nové prístupy k vyučovaniu anglického jazyka v zákl. a stredných školách	1329/2013 – KV
Rozvoj komunikačných zručností žiakov na hodinách anglického jazyka	1334/2013-KV

OBSAH

ÚVOD	5
1 AUTENTICITA V KOMUNIKATÍVNOM PRÍSTUPE	6
1.1 Vymedzenie základných pojmov	7
1.2 Využitie autentického materiálu	8
2 PRÁCA UČITEĽA S AUTENTICKÝM MATERIÁLOM	9
2.1 Implementácia autentického materiálu do učebného plánu	10
2.2 Výhody a nevýhody práce s autentickým materiálom	11
3 NÁMETY VYUČOVACÍCH HODÍN S VYUŽITÍM AUTENTICKÉHO MATERIÁLU	13
3.1 Autentický materiál – jedálny lístok	13
3.2 Autentický materiál - časopis	15
3.3 Autentický materiál – internet (nižšia úroveň)	17
3.4 Autentický materiál – internet (vyššia úroveň)	20
3.5 Autentický materiál – krátky film	22
3.6 Autentický materiál – mapa mesta	23
ZÁVER	26
ZOZNAM BIBLIOGRAFICKÝCH ZDROJOV	27
ZOZNAM PRÍLOH	28

ÚVOD

Zmenou spoločnosti v našom štáte sa zmenilo myslenie a konanie ľudí. Mnohí z nás cestujú do zahraničia nielen za oddychom a prácou, ale aj za poznávaním kultúry, zvykov a historických pamiatok jednotlivých krajín. Veľkou výhodou je, ak títo ľudia aspoň sčasti ovládajú cudzí jazyk, ktorý im pomôže adaptovať sa v novom prostredí. Preto i dnešný školský systém kladie dôraz na výučbu cudzích jazykov.

Kedysi sa na hodinách anglického jazyka sústredila pozornosť na osvojenie si najmä gramatických pravidiel a konštrukcií, žiaci sa učili memorovaním a drilom. Materiál, s ktorým pracovali, bola učebnica, pracovný zošit a slovník. Postupne učenie gramatiky ustupovalo a do popredia sa dostával komunikatívny prístup, ktorý sa preferuje aj v súčasnosti. Vo výchovno-vzdelávacom procese sa kladie dôraz na dosiahnutie komunikatívneho cieľa – aby žiaci komunikovali medzi sebou v anglickom jazyku. Poznatky nadobudnuté v komunikatívnom vyučovaní môžu žiaci ďalej využiť pri výmenných pobytoch, dovolenkách, surfovaní po internete a vyhľadávaní informácií, atď. Avšak práve v zahraničí spoznávajú mentalitu daného národa, jeho kultúru, zvyky a samozrejme aj jazyk. A to nielen v jeho ústnej, ale aj písomnej podobe.

Keďže nie všetci majú možnosť vycestovať, vytvára učiteľ „zahraničie“ v triede. A to používaním autentického materiálu, textov a rôznych úloh, navodením autentických situácií a vytvorením autentického prostredia. Implementáciou autenticity do výchovno-vzdelávacieho procesu by mali byť žiaci pripravení na riešenie niektorých situácií reálneho života. A práve v tejto práci sa budem venovať autentickému materiálu.

Hlavným cieľom tejto OPS práce je poukázať na to, že implementácia autentického materiálu zmení charakter hodiny, bude veľkým prínosom pri výučbe cudzích jazykov, vedomosti a zručnosti nadobudnuté vo výchovno-vzdelávacom procese budú mať dlhodobý charakter. Žiaci ich dokážu využiť aj v reálnom živote. K čiastkovým cieľom patrí zvyšovanie motivácie žiakov učiť sa cudzie jazyky, aktivizácia žiakov, rozvíjanie ich tvorivosti a kreativity, zlepšenie školskej klímy a utváranie dobrých vzťahov medzi učiteľmi a ich žiakmi.

1 AUTENTICITA V KOMUNIKATÍVNOM PRÍSTUPE

Komunikatívny prístup je výsledkom práce mnohých lingvistov a učiteľov, ktorí neboli spokojní s vyučovaním cudzieho jazyka gramaticko-prekladovou metódou, priamou metódou či prostredníctvom audiolingualizmu. Žiaci neboli vystavení reálnemu jazyku, svetu, nevedeli ho používať v konkrétnych sociálnych situáciách.

Komunikatívny prístup, ktorého začiatky sa datujú od 70. rokov 20. storočia, sa vo všeobecnosti javí ako veľmi vhodný prístup na rozdiel od tých predchádzajúcich. Ciele sú viac zmysluplné, potrebné pre život, aktivity sú pre žiakov zaujímavejšie a orientované na ich potreby. Jednou zo základných myšlienok komunikatívneho prístupu je jeho orientácia na žiaka (*learner-centered*). Učiteľ by mal v triede presadzovať také techniky, ktoré sú kreatívne a odrážajú záujmy a potreby žiakov, spojené s ich reálnym životom. Žiaci pracujú väčšinou v pároch alebo menších skupinách, kde nadobúdajú určité postavenie, funkciu a zodpovednosť.

Dôležitým aspektom v komunikatívnom prístupe je i učenie jazyka ako celku. Je nutné, aby učiteľ pri vyučovaní anglického jazyka spájal ústny a písomný prejav. Napríklad i prácu s článkom je možné rozdeliť do viacerých krokov, v ktorých sa precvičia všetky komunikatívne zručnosti.

Keďže daný prístup kladie veľký dôraz na reálnu komunikáciu, úlohy (*tasks*), s ktorými žiaci pracujú na hodine, by mal učiteľ dôkladne pripraviť. Mali by to byť úlohy autentické, porovnateľné s reálnym životom. Pod pojmom *tasks* teda rozumieme „*activities in which the learner uses the target language for a communicative purpose (goal) in order to achieve an outcome. They are goal-oriented.*“ (Willis citovaný podľa Straková, 2004). Do výchovno-vzdelávacieho procesu môžeme zaradiť niekoľko typov úloh, napr. prijímanie alebo odovzdávanie informácií (rozhovor medzi predavačom a kupujúcim), vyjadrenie názoru na danú problematiku, riešenie problémov, atď. Všetky uvedené typy úloh sú súčasťou bežného života a sú vo svojej podstate autentické. Žiaci sa s nimi stretávajú nielen vo výchovno-vzdelávacom procese, ale i v reálnom živote, napr. reprodukovávajú obsah filmu, pomáhajú turistom pri lepšej orientácii v meste, komunikujú pri nákupoch či v reštauráciách.

Používanie komunikatívneho prístupu v triede vedie k tomu, aby učiteľ používal nefalšovanú, autentickú komunikáciu (*genuine communication*). Je to teda príprava žiakov na komunikáciu v reálnom svete. „Učiteľ by mal usmerňovať všetkých žiakov v triede tak, aby sa maximálne priblížili autentickému (reálnej) komunikácii, t. j. takej komunikácii, ktorá je imanentná reálnemu životu.“ (Repka, 1997, s. 66-67). Učiteľ teda vyberá také aktivity, pri ktorých sa dosahujú komunikatívne výsledky, používa autentické texty, materiály, úlohy a situácie a očakáva autentické reakcie (verbálne i neverbálne). Do tejto komunikácie môžu žiaci prispieť aj vlastnými skúsenosťami, poznatkami, vedomosťami a zážitkami.

Predchádzajúce riadky teda dokazujú, že komunikatívny prístup je vo svojej podstate autentický, ale nakoľko, záleží predovšetkým od učiteľa. V posledných rokoch tento prístup dominuje vo všetkých typoch a druhoch škôl. Je zahrnutý v učebných osnovách, učebniciach a doplnkových učebných materiáloch. Učitelia anglického jazyka by preto

mali klásť dôraz na prípravu komunikatívnych úloh, ktoré podnecujú žiakov k učeniu a osvojovaniu si anglického jazyka.

1.1 Vymedzenie základných pojmov

S pojmom autenticita sa stretávame vo všetkých oblastiach každodenného života. Či už hovoríme o literatúre, podnikaní, práve, turizme či škole. Autenticita teda jednoznačne nie je cudzím pojmom.

Všeobecnú definíciu pojmu **autenticita** udáva internetová encyklopédia Wikipedia nasledovne: „Autenticita, alebo autenticnosť znamená hodnovernosť, pravosť alebo pôvodnosť“ (www.wikipedia.sk). Norma T. Hollis, jedna z popredných amerických expertiek v oblasti autentickej komunikácie, udáva na svojej webovej stránke (<http://www.normahollis.com/about-authenticity>) takéto vysvetlenie pojmu autentický „*being real, not false or copied but genuine, sincere and trustworthy*“. D. Tatsuki (2006) udáva nasledujúce synonymá spojené s pojmom autenticita: „*genuineness, realness, truthfulness, validity, reliability, undisputed credibility and legitimacy*“. Autenticita teda predstavuje pravosť, reálnosť, spätosť so životom; je to pojem založený na faktoch a neupravenej skutočnosti. A práve tieto hodnoty sa snaží súčasný moderný učiteľ aplikovať vo vyučovaní anglického jazyka.

Okrem autentickeho jazyka, s ktorými sa žiaci stretávajú na hodinách, môže učiteľ navodiť aj autentickeú situáciu, vytvoriť autenticke prostredie, v ktorom použije autentickeý materiál, texty a úlohy, verbálnu a neverbálnu komunikáciu. Autentickeý jazyk je žiakom prezentovaný formou rôznych učebných textov a autentickeho materiálu, ktorý je predmetom tejto práce.

Pod pojmom **autentickeý materiál** rozumieme všetky materiály, ktoré neboli pôvodne určené na výučbu a neslúžili na didaktické účely. Práve naopak, boli vytvorené v anglicky hovoriacej krajine a slúžia tamojším obyvateľom. Výstižná je i definícia od Rogersa (1988, citovaný podľa F. Kilickaya): „*Authentic material is „appropriate“ and „quality“ in terms of goals, objectives, learner needs and interest and „natural“ in terms of real life and meaningful communication.*“

Učítelia majú možnosť samostatného výberu autentickeho materiálu, pričom prihliadajú na jazykovú úroveň žiakov, ich vek, záujmy a potreby. F. Kilickaya (2004) rozlišuje nasledujúce druhy autentickeých materiálov:

- zvukové – filmy, televízne a rádiové vysielanie, nahrávané konverzácie, profesionálne nahrané poviedky,
- vizuálne – fotografie, kresby a maľby, pouličné značky, pohľadnice, mince, známky, rôzne druhy dekorácií (napr. Halloweenska maska),
- textové – noviny, časopisy, texty piesní, jedálne lístky, turistické informačné brožúry, katalógy, mapy, listy a emaily.

Autentickeý materiál predstavuje praktickú, relevantnú a zaujímavú informáciu. Hovoríme o okamžitej aplikácii toho, čo sa žiaci na hodinách naučia do reálneho života. Autentickeý materiál vyplňa medzeru medzi školou a vonkajším životom a tak pomáha budovať samostatnosť žiaka.

1.2 Využitie autentického materiálu

Používaním autentického materiálu prinášame do triedy reálny svet. Žiaci si osvoja v rámci jednej hodiny nielen jazyk (gramatiku, správnu výslovnosť, novú slovnú zásobu), vžijú sa s kultúrou, ale majú možnosť aplikovať naučené teoretické vedomosti priamo do reálneho života. Autentické texty, situácie, otázky a úlohy sú nielen zmysluplné, nápadité a zaujímavé, ale zohrávajú i rozhodujúce postavenie pri príprave žiakov pre skutočný život. Žiaci, ale aj samotní učitelia, sa viac zameriavajú na obsah úloh a ich význam, ako na štruktúru jazyka. S autentickým materiálom a od neho sa rozvíjajúcimi úlohami pracujú žiaci tak, ako keby jednotlivé situácie riešili v bežnom živote.

Dôvody práce s autentickým materiálom môžem zosumarizovať nasledovne:

- aplikácia nadobudnutých poznatkov priamo do praxe – reálneho života,
- efektívny rozvoj komunikatívnej kompetencie,
- zvýšenie motivácie žiakov,
- pozitívny prístup k učeniu,
- väčší záujem žiakov o anglický jazyk,
- aktivizácia žiakov v procese učenia.

Vďaka autentickému materiálu sa zo žiaka stáva samostatná osobnosť, plne využívajúca svoje vedomosti, poznatky a zručnosti v školskom prostredí a v mimoškolských podmienkach, t. j. v reálnom svete. Zvýšená motivácia a aktivizácia, pozitívnejší prístup k anglickému jazyku a učeniu samotnému sú hlavnými činiteľmi túžby žiaka ďalej sa vzdelávať.

2 PRÁCA UČITEĽA S AUTENTICKÝM MATERIÁLOM

V súčasnej dobe ma učiteľ k dispozícii širokú škálu autentického materiálu, závisí len od neho, pre ktorý sa rozhodne. Autentický materiál, s ktorým chce pracovať na hodine, musí vyberať veľmi dôsledne. Pri výbere prihliada nielen na didaktické a metodické zásady, ako napríklad zásadu názornosti, uvedomelosti a aktivity, primeranosti či systematickosti, ale i na nižšie uvedené faktory.

Vek, zrelosť a schopnosti žiakov

Autentický materiál musíme vyberať i s prihliadnutím na vek a úroveň zrelosti žiakov. Nesmie to byť téma príliš jednoduchá, pod úroveň ich schopností, ale ani téma veľmi náročná. Žiaci by mali byť dostatočne zrelí na prácu s danou témou, mali by s ňou mať určité skúsenosti.

Jazyková náročnosť

Jazyková náročnosť hovorí o tom, či úroveň zložitosti jazyka je pod, nad alebo v zhode s doterajšou úrovňou vedomostí žiakov. Štruktúra autentického textu by mala byť jednoduchá; môže obsahovať aj ilustrácie, grafy a tabuľky. Problémy nastávajú, keď sú texty veľmi náročné a plné hovorových výrazov, idiómov, skrytých a dvojitych významov. Je teda potrebné vybrať taký text, ktorý zodpovedá jazykovej úrovni žiakov.

Záujem žiakov

Autentický materiál by mal obsahovať témy, ktoré žiakov zaujímajú. Keďže odráža nielen záujmy žiakov, ale aj ich potreby, žiaci by sa mali podieľať na výbere tém. To zvýši ich motiváciu a ochotu učiť sa. Populárne sú najmä témy týkajúce sa hudby, športu, filmov, prírody; menej zaujímavá je politika či ekonómia. No niektoré témy i napriek nezájmu žiakov nemožno vynechať, pretože sú súčasťou štátneho a školského vzdelávacieho programu.

Použitelnosť a praktickosť

Autentický materiál odhaľuje skutočný jazyk a pomáha rozšíriť vedomosti žiakov o vonkajšom svete. Keď učiteľ prinesie do triedy noviny, jedálny lístok alebo lístky do kina, žiaci zareagujú pozitívne. Je to niečo nové, odlišné od učebnice a niečo autentické, skutočné, reálne. Žiaci si ľahšie predstavia, že sedia niekde v reštaurácii v Londýne a objednávajú si jedlo z jedálneho lístka namiesto pozerania do kníh, čítania dialógov a ich napodobňovania. Autentický materiál informuje žiakov o okolitom svete, takže má vnútornú náučnú hodnotu.

Dostupnosť a cena

Ešte nikdy predtým nebolo získavanie autentického materiálu také jednoduché – je totiž dostupný vždy a všade. Dnešné technické vynálezy nám pomáhajú získať prístup k ich zdrojom ľahko a rýchlo, napr. takmer všetky textové autentické materiály sú dostupné v elektronickej podobe na internete. A keďže väčšina školských zariadení je vybavená kvalitnými počítačovými učebňami, materiál je pre žiakov nielen prístupný, ale aj cenovo výhodný.

Kultúrny obsah

Niektorí žiaci strácajú motiváciu učiť sa anglický jazyk. Je práve na učiteľovi, aby im pomohol pochopiť, že učenie sa cudzieho jazyka nie je len učenie sa slovnej zásoby a gramatiky, ale aj spoznávanie kultúry daného jazyka. Kultúra nie je niečo, čo pozostáva z faktov, ktoré sa môžeme naučiť, ale je to nápomocný prostriedok k učeniu sa daného jazyka. Autentický materiál obsahuje poznatky o rozdielnych kultúrach sveta. Je to výhodnejšie, ako učiť sa o kultúre jednej krajiny počas celého školského roka. Žiaci tak nemajú strach vniknúť do inej, špecifickej a rozdielnej kultúry.

2.1 Implementácia autentického materiálu do učebného plánu

Učiteľ by mal autentický materiál nielen správne vybrať, ale i podrobne analyzovať a následne spracovať tak, aby práca s ním bola pre žiakov zaujímavá, motivačná, nie príliš náročná, ale efektívna. V neposlednom rade musí byť autentický materiál správne začlenený do vyučovacej hodiny. Homolová (2003) uvádza nasledujúci metodický postup implementácie autentického materiálu do učebného plánu:

- **Identifikácia potrieb žiaka a učiteľa.** Ako som už vyššie uviedla, autentický materiál musí uspokojovať potreby a záujmy žiakov. Témy by mali byť atraktívne, motivačné a späté s reálnym životom. Navyše, pre každého učiteľa anglického jazyka je dôležitý i jeho profesionálny rast, ďalšie štúdium a zdokonaľovanie jazykových zručností. Jedným zo spôsobov, ako uspokojiť tieto potreby je zúčastňovanie sa výmenných zahraničných pobytov, jazykových kurzov alebo čítanie zahraničnej literatúry.
- **Zber a výber vhodného autentického materiálu.** Autentický materiál je možné získať počas pobytu v anglicky hovoriacich krajinách, z internetu, či z rôznych zahraničných inštitúcií (napr. veľvyslanectvá). Keďže v dnešnej dobe množstvo žiakov navštevuje zahraničie, môžeme osloviť aj ich. Pri výbere vhodného materiálu prihliada učiteľ na vyššie uvedené faktory, najmä na vek žiakov, ich jazykovú úroveň a v neposlednom rade i na cieľ hodiny.
- **Príprava učebných úloh k textom.** Ak učiteľ používa v triede len jednotvárne úlohy, nepracuje tvorivo a nerešpektuje didaktické zásady, text pôsobí na žiakov demotivujúco. Preto je potrebné, aby bol učiteľ kreatívny a využil svoju fantáziu a tvorivosť pri tvorbe učebných úloh. Úlohy môžu byť ústne alebo písomné, zamerané na jednotlivca či malé skupiny. V neposlednom rade by mali podporiť kreatívne myslenie žiakov a ich snahu vyjadriť vlastné názory, postoje či emócie.
- **Práca s autentickým materiálom na vyučovacej hodine.** Počas práce žiakov s autentickým materiálom učiteľ triedu pozoruje, monitoruje a v prípade vyskytnutia problémov poradí a pomôže. Je potrebné si uvedomiť, že učiteľ nemusí používať autentický materiál na každej hodine a za každú cenu.
- **Hodnotenie hodiny.** Na základe pozorovania práce žiakov s autentickým materiálom učiteľ zhodnotí splnenie cieľa a vhodnosť použitého materiálu. Názory na hodinu môže zistiť aj spätnou väzbou od žiakov. Na základe získaných výsledkov sa môžu upraviť nielen úlohy, ale aj učebný plán.

Okrem vyššie uvedených zásad práce s autentickým materiálom, didaktických zásad a ďalších faktorov je veľmi dôležité aj poznanie osobnosti žiaka, jeho potrieb a záujmov. Vzájomným poznaním a kooperáciou sa vytvorí efektívne pracovné prostredie a splnia sa vytýčené výchovno-vzdelávacie ciele.

2.2 Výhody a nevýhody práce s autentickým materiálom

Názory na používanie autentického materiálu sa u viacerých pedagógov rozchádzajú. Zatiaľ čo mladšia generácia má k nemu pozitívny vzťah, staršia generácia vidí v používaní autentického materiálu viac negatív. Záleží len od učiteľovej flexibility a tvorivosti, materiálnej dostupnosti a možností pracovného prostredia, pre ktorú alternatívu sa učiteľ rozhodne.

Čo sa týka výhod implementácie autentického materiálu do výchovno-vzdelávacieho procesu, je nutné uviesť, že autentický materiál umožňuje **uplatnenie vyšších myšlienkových procesov** pri hľadaní riešenia. Žiaci manipulujú s informáciami a myšlienkami – kombinujú ich, transformujú, analyzujú, dedukujú a utvárajú hypotézy, závery, teda využívajú vyššie myšlienkové operácie.

Autentický materiál má aj pozitívny efekt na **motiváciu** žiakov. Žiaci sú aktívnejší, diskutujú o danej téme, pripájajú vlastné zážitky a skúsenosti a priebeh vyučovacej hodiny má úplne iný charakter – hodina je dynamickejšia a viac orientovaná na potreby a záujmy žiakov.

Autentický materiál s ktorým žiaci pracujú na hodine by mal byť zaujímavý, aktuálny, potrebný pre skutočný život a mal by mať vysokú vzdelávaciu hodnotu – informovať žiakov o **svete okolo nich**. Z novín, časopisov a internetu sa žiaci dozvedajú informácie zo sveta showbiznisu, hudby, športu, politiky, atď.

Medzi ďalšie výhody autentického materiálu patrí jeho **adaptabilita a variabilita**. Ten istý autentický materiál môže učiteľ využiť v rôznych podmienkach, triedach či skupinách. Pod pojmom variabilita rozumieme širokú škálu ľahko dostupných materiálov.

Navyše, články, knihy, časopisy, noviny a iné druhy autentického materiálu obsahujú **rôzne typy textov, jazykových štruktúr a štýlov**. Žiaci sa stretávajú s výrazmi, ktoré nie sú súčasťou štandardnej slovnej zásoby, ako napr. slang, hovorové výrazy či idiómy. Učebnice väčšinou neuvádzajú výrazy „náhodnej“ (*incidental*) a „neslušnej“ (*improper*) angličtiny.

Na druhej strane som sa počas svojej pedagogickej praxe stretla i s negatívnymi postojmi učiteľov k autentickému materiálu a jeho implementácii na hodinách anglického jazyka. Za najväčší nedostatok považovali učitelia **časovú náročnosť** autentického vyučovania. Je veľký rozdiel medzi vysvetlením nového učiva v priebehu niekoľkých minút a prípravou exkurzie, výletu či návštevy medzinárodnej organizácie. Navyše, uvedené formy sú aj **finančne nákladnejšie**.

Jedným z ďalších problémov je i **textová náročnosť** materiálov. Texty obsahujú zložitý jazyk, vyskytujú sa v nich menej používané slová, ktorým žiaci nerozumejú a preto im uniká podstata. Osobne vylučujem prácu žiakov s nižšou vedomostnou úrovňou s odbornými textami, nakoľko nemajú adekvátnu slovnú zásobu a ich myšlienkové operácie nezodpovedajú mysleniu autorov daných textov. V niektorých textoch sú používané i skratky a značky, ktorých porozumenie si vyžaduje znalosť kultúrneho pozadia.

Pri používaní zvukových autentických materiálov môžu žiaci zachytiť rôzne druhy **prízvukov** a stretnú sa so slovnou zásobou, ktorá je typická pre rôzne oblasti krajiny. Pri počúvaní, resp. pozieraní zahraničných programov majú žiaci možnosť spozorovať rozdiely medzi britskou a americkou angličtinou, t. j. rozdielnu výslovnosť, slovnú zásobu a v neposlednom rade i prízvuk. Tieto rozdiely však dokážu rozlíšiť len žiaci s vyššou vedomostnou úrovňou.

Z uvedených nedostatkov vyplýva, že príprava učiteľa na prácu s autentickým materiálom je časovo náročná, na učiteľa sa kladú nové a vyššie nároky. Učiteľ nielenže vyberá vhodný text, ale musí pripraviť i rôzne aktivity vyplývajúce z textu (úlohy a otázky na diskusiu, kvízy, obrázkový materiál, atď.). V tomto prípade sa stotožňujem s názorom Tureka (2004, s. 211), že „paleta autentických aktivít žiakov závisí najmä od motivácie učiteľa, jeho predstavivosti, vedomostí o autentickom vyučovaní a vytvorenia priaznivých podmienok.“

V tejto podkapitole som uviedla výhody a nevýhody práce s autentickým materiálom. Aj napriek negatívam odporúčam implementovať autentický materiál do výchovno-vzdelávacieho procesu, pretože mnohé negatíva sa dajú správnymi metódami a formami odstrániť. Súčasná spoločenská situácia si vyžaduje, aby bol učiteľ tvorivý, kreatívny a pripravil žiakov na reálny život.

3 NÁMETY VYUČOVACÍCH HODÍN S VYUŽITÍM AUTENTICKÉHO MATERIÁLU

V nasledujúcich podkapitolách sú rozpracované námety hodín s využitím rôznych druhov autentických materiálov, zvukových, textových či vizuálnych. Každý námet obsahuje úvodnú aktivitu na získanie pozornosti žiakov a vzbudenie záujmu o danú tému (*warm-up*), hlavnú aktivitu na splnenie cieľov vyučovacej hodiny (*activity*) a následne i úlohy, ktoré v prípade nedostatku času môžu žiaci dokončiť doma (*follow-up activity*).

Navyše, každá hodina je určená žiakom a študentom s konkrétnou úrovňou angličtiny. Avšak verím, že ani skúsení ale ani začínajúci učitelia cudzieho jazyka nebudú mať problém s modifikáciou jednotlivých úloh pre svoje triedy, resp. iné jazykové úrovne.

3.1 Autentický materiál – jedálny lístok

Téma: In the restaurant

Úroveň: A1

Časová dotácia: 45 min

Výchovno-vzdelávacie ciele:

- rozvíjať slovnú zásobu – jedlá a nápoje
- precvičovať základné frázy v reštaurácii (objednávanie jedál a nápojov, platenie)
- rozvíjať komunikatívnu kompetenciu
- zvyšovať kultúrne povedomie žiakov o anglicky hovoriacej krajine
- zvyšovať aktivitu žiakov

Metódy a formy: rozhovor, diskusia, vlastná práca, skupinová práca, prepojenie teórie s praxou

Pomôcky: jedálny lístok z Mc Donald

Prameň: vlastný návrh

1. Warm-up

Na začiatku vyučovacej hodiny učiteľ motivuje svojich žiakov a vzbudzuje v nich záujem o danú problematiku krátkym, a keďže sa jedná o žiakov - začiatočníkov, aj jednoduchým rozhovorom:

Do you usually eat at home or in the restaurant?

How often do you eat in the restaurant?

What's your favourite restaurant? Why do you like it?

What food do you usually eat in the restaurant?

Po krátkom aktivizujúcom rozhovore učiteľ oboznámi žiakov s doplnkovým autentickým materiálom, t. j. jedálnym lístkom s rýchlym občerstvením, ktoré žiaci určite veľmi dobre poznajú a vysvetlí im priebeh vyučovacej hodiny.

2. Activity

Žiaci sú rozdelení do malých heterogénnych skupín (3 – 5 žiakov). Každá skupina dostane svoj jedálny lístok (Obrázok 1) a krátky čas na to, aby si ho preštudovala. Ako som už v práci spomínala, je nutné žiakov upozorniť, že jedálny lístok pochádza z reštaurácie mimo územia Slovenskej republiky a nie je žiadnym spôsobom upravovaný

Obrázok 1 Jedálny lístok Mc Donald

Prameň: internet - google

a prispôbovaný ich jazykovým schopnostiam, preto je možné, že nebudú rozumieť každému jednému slovu či fráze. Hlavným cieľom tejto aktivity je získať prehľad o tom, aké jedlá a nápoje sa v reštaurácii podávajú, aké sú ceny, čo by si žiaci objednali, v čom sa líši jedálny lístok od slovenských jedálnych lístkov (dizajn, ceny, obrázky, celková úprava), atď.:

What would you like to have?

What is the cheapest / the most expensive meal?

Is it cheaper than in Slovakia or not?

Is the design of the menu different than the menu in Slovakia? Do you like it?

Po prvotnej manipulácii s jedálnym lístkom a oboznámení sa s jedlami, nápojmi a cenami sú žiaci pripravení na hlavnú aktivitu – role-play v reštaurácii. Jeden žiak zo skupiny je čašník, ostatní kamaráti, členovia rodiny, či náhodní zákazníci reštaurácie. Žiaci majú 5 – 10 min na prípravu jednotlivých častí dialógu.

Učiteľ pomáha žiakom s formuláciou viet, počas dialógu je tichým pozorovateľom a na záver hodnotiteľom, do dialógu nevstupuje.

Žiaci si precvičujú nasledovné frázy:

Can I have the menu, please?

Are you ready to order?

What would you like to have?

Can I have... .

Anything to drink?

Anything else?

You are welcome.

Can I have the bill, please?

Keep the change.

Počas dialógov žiaci svojvoľne manipulujú s jedálnymi lístkami, vyberajú si jedlá a nápoje a čašník vypočíta reálnu sumu, ktorú by hostia v reštaurácii zaplatili.

Po skončení dialógov dostanú žiaci spätnú väzbu od svojich spolužiakov a učiteľa. Hodnotí sa nielen celkový dojem, vhodná slovná zásoba a gramatická presnosť používaných fráz, ale aj manipulácia s autentickým materiálom.

3. Follow-up activity

V tejto fáze učiteľ vyzdvihne význam autentického materiálu a jeho spätosť s reálnym životom, povzbudí žiakov k samostatnému objednávaniu si jedál a nápojov počas dovolení, či zahraničných výletov a snaží sa eliminovať ich strach zo zlyhania komunikácie.

V záverečnej fáze učiteľ zadá poslednú úlohu – vypísať 10 slov z jedálneho lístka, ktoré sú pre žiakov nové. V prípade časovej rezervy je možné nové slová aj preložiť. Ak nie, preklad sa zadá žiakom ako domáca úloha.

3.2 Autentický materiál - časopis

Téma: A life-changing mission

Úroveň: B1 / B1+

Časová dotácia: 90 min

Výchovno-vzdelávacie ciele:

- rozvíjať slovnú zásobu
- zlepšiť receptívne zručnosti – tiché čítanie
- rozvíjať komunikatívnu kompetenciu
- zlepšiť kooperáciu

Metódy a formy: diskusia, tiché čítanie, individuálna práca, skupinová práca, prepojenie teórie s praxou

Pomôcky: časopis Hello č. 1324, Apríl 2014

Prameň: vlastný návrh

1. Warm-up

Študenti na úrovni B1 / B1+ sú veľmi dobrí v komunikácii, ovládajú značnú slovnú zásobu a gramatiku a neboja sa vyjadriť svoj vlastný názor či skúsenosti. Preto je i úvodná aktivita naplánovaná na zapojenie vyšších myšlienkových procesov a kritického myslenia. Úloha na začiatku vyučovacej hodiny znie:

If you had an opportunity to take a gap year and to take part in a life-changing mission, what would it be? Describe your challenge or an existing project, the country where it takes place, a reason for your choice, etc.

Učiteľ dá študentom pár minút na rozmyslenie a rozvinie sa diskusia. Z mojej pedagogickej praxe mám s danou témou veľmi dobré skúsenosti, študenti chcú pomáhať a zúčastňovať sa rôznych charitatívnych podujatí, takže verím, že téma zaujme takmer každého. Nápad, resp. rôzne projekty môže učiteľ zapisovať na tabuľu, aby sa k jednotlivým témam mohli vyjadriť i ostatní študenti v triede. Po vyjadrení názorov nasmeruje učiteľ diskusiu smerom k hlavnej aktivite:

Have you met anyone famous there?

What's your opinion about celebrities and their participation in charity organisations? Should they focus more on it or is it enough?

Do you know any celebrities (inside or outside Slovakia) who took part in life-changing missions?

Študenti opäť vyjadrujú svoje názory a skúsenosti.

2. Activity

Počas hlavnej aktivity sú študenti rozdelení do malých heterogénnych skupín (min 4 študenti v jednej skupine). Každá skupina dostane časopis a krátky čas na oboznámenie sa s ním. Je nutné, aby učiteľ po krátkom čase upriamil pozornosť študentov na hlavnú aktivitu – článok o speváčke Joss Stone a jej misii (Obrázok 2).

Obrázok 2 Článok – Joss Stone

Prameň: časopis Hello č. 1324

Keďže článok je dlhší ako články v klasických učebniciach anglického jazyka, jeho hlasné čítanie s porozumením by zabralo veľa času, ktorý učiteľ môže využiť na rozvoj iných zručností. Preto sa článok rozdelí na 4 časti – *Introduction*, *Missing her man*, *Day 1* a *Day 2* a každý člen skupiny dostane za úlohu prečítať si svoju časť v tichosti. Po prečítaní má učiteľ k dispozícii viac alternatív, ako oboznámiť všetkých študentov s celým článkom, napr.:

Alternatíva 1: Učiteľ prerozdelení skupiny. Každú skupinu tak tvorí jeden študent, ktorý čítal časť *Introduction*, ďalší, ktorý sa oboznámil s časťou *Missing her man*, tretí študent čítal *Day 1* a štvrtý *Day 2*. Študenti sa navzájom oboznamujú s obsahom všetkých častí v rámci svojej skupiny, učiteľ monitoruje aktivitu v triede.

Alternatíva 2: Učiteľ vyzve študentov, ktorí čítali článok *Introduction*, aby pred celou triedou prerozprávali obsah tejto časti, oboznámili všetkých so zaujímavosťami, resp. negatívnymi stránkami misie. Ostatní sa môžu do diskusie zapájať, pýtať sa, ak im nie je niečo jasné, atď. Po oboznámení sa s prvou časťou vyzve študentov, ktorí čítali druhú časť a celá situácia sa znovu zopakuje. Takto pokračuje aj s časťou č. 3 a 4.

Alternatíva 3: Táto alternatíva je obdobou Alternatívy 2, avšak učiteľ vyvolá len jedného študenta, aby prerozprával svoju časť. Ostatní študenti, ktorí čítali rovnakú pasáž môžu v prípade potreby doplniť vynechané informácie. Avšak na základe mojich pedagogických skúseností viem, že väčšina študentov by si monológ spolužiaka len pasívne vypočula a do diskusie by sa nezapojila, preto odporúčam využiť buď prvú alebo druhú alternatívu.

3. Follow-up activity

V tejto fáze dostanú študenti vyplniť cvičenie zamerané na rozvoj slovnej zásoby. Učiteľ na ľavú stranu vypíše nové, neznáme slová; na pravú stranu zase ich definície a úlohou študentov je priradiť k slovám správne definície. Študentom je povolené manipulovať s autentickým materiálom a hádať význam nových slov podľa kontextu.

1 <i>fondness</i>	6 <i>cynical</i>
2 <i>lodge</i>	7 <i>crucial</i>
3 <i>impairment</i>	8 <i>handicraft</i>
4 <i>genuine</i>	9 <i>vulnerable</i>
5 <i>fund</i>	10 <i>magnifying glass</i>

A *a small house in the country, used mostly by people on holiday or taking parts in sports*

B *a skilled activity in which something is made in a traditional way with the hands*

C *believing that people are only interested in themselves and are not sincere*

D *real, exactly what it appears to be*

E *able to be easily hurt*

F *extremely important or necessary*

G *a linking*

H *a piece of curved glass that makes objects look larger than they are*

I *provide the money to pay for an event*

J *spoil something or make it weaker*

Správne odpovede: 1G, 2A, 3J, 4D, 5I, 6C, 7F, 8B, 9E, 10H

V prípade nedostatku času môže byť aktivita zadaná ako domáca úloha, avšak je tu riziko, že študenti použijú bilingválne slovníky a nové slová si bez namáhania preložia.

3.3 Autentický materiál – internet (nižšia úroveň)

Téma: Weather forecast

Úroveň: A1

Časová dotácia: 45 min

Výchovno-vzdelávacie ciele:

- opakovať slovnú zásobu – počasie
- upevňovať vedomosti – prítomný čas prítomný, porovnávanie prídavných mien (*comparative and superlative forms*), základné číslovky
- rozvíjať komunikatívnu kompetenciu
- upevňovať a rozvíjať IKT zručnosti
- rozvíjať kooperáciu žiakov

Metódy a formy: skupinová práca, kooperatívne vyučovanie, riadený rozhovor, role-play

Pomôcky: technické zariadenia s pripojením na internet (počítač, laptop, smartphone, tablet)

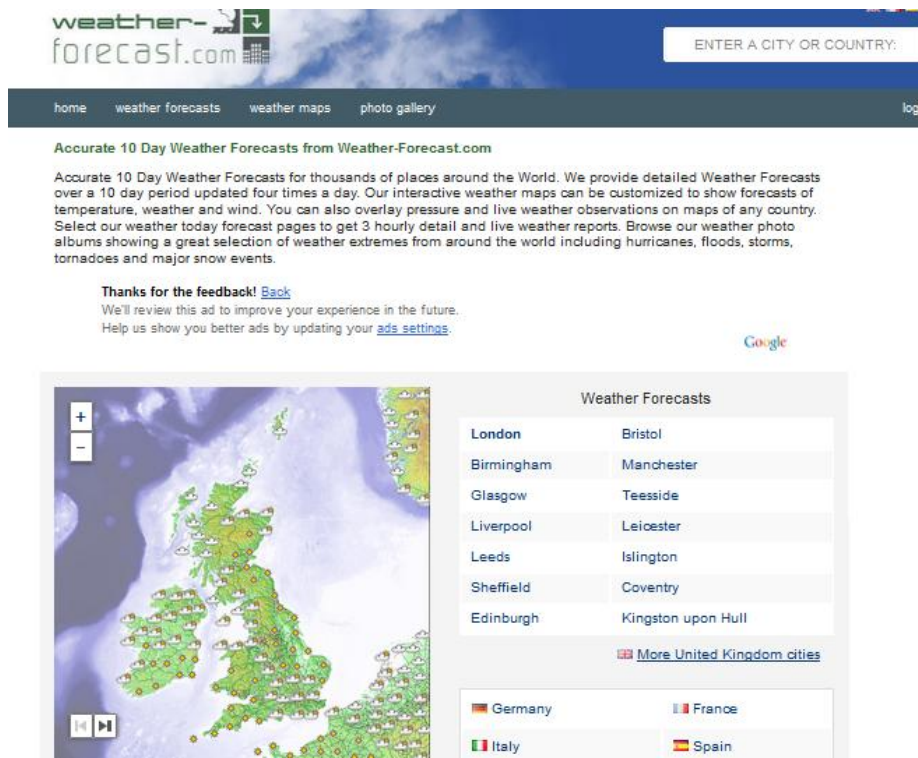
Prameň: vlastný návrh

1. Warm-up

Podstatou motivačnej fázy je vzbudiť u žiakov záujem o danú problematiku, nakoľko sa naša krajina nachádza v pásme striedania 4 ročných období. Je teda pre žiakov nevyhnutné, aby poznali dostatočnú slovnú zásobu týkajúcu sa počasia a primeranú

gramatiku (napr. používanie prítomného priebehového času, resp. porovnávanie prídavných mien) na vyjadrenie vlastných zážitkov a skúseností.

Žiaci dostanú pokyn vyhľadať webovú stránku www.weather-forecast.com (Obrázok 3) a dostanú 5 minút na oboznámenie sa s ňou.

Obrázok 3 Webová stránka – weather forecast

Prameň: www.weather-forecast.com

Všímajú si hlavne štruktúru internetovej stránky, jej obsah, využívanú slovnú zásobu, gramatiku – jej jednoduchosť či zložitosť, štruktúru textu, atď. Učiteľ ich upozorní, že nie je nutné, aby porozumeli celému obsahu, dôležité je, aby získali všeobecný prehľad. Porozumenie si môže overiť krátkym riadeným rozhovorom:

Can you describe the website?

What can you see in the pictures?

Do you like the website? What do you like? What don't you like?

What would you change?

Is everything clear to you?

Po úvodnom rozhovore dostanú žiaci pokyn sústrediť sa na tabuľku – *Global weather extremes* na dolnej strane webovej stránky (Obrázok 4). Po krátkom preštudovaní si žiaci zopakujú stupňovanie prídavných mien a číslovky pomocou otázok:

What is the coldest place? What is the temperature?

What are the hottest places? What are their temperatures?

What is the wettest place? Where is it situated?

Which country is wetter – Turkey or Indonesia?

Which place is colder – Sudbury in Canada or Yakutsk in Russia?

Otázky zadáva buď učiteľ, alebo ich vytvárajú žiaci sami.

GLOBAL WEATHER EXTREMES

Today (Mon)	Tue	Wed	Thu	Fri	Sat
HOTTEST					
Formosa (Argentina) max 39 °C	Bida (Nigeria) max 39 °C	Bida (Nigeria) max 39 °C	Rosario (Argentina) max 39 °C	Lafiagi (Nigeria) max 39 °C	Bida (Nigeria) max 38 °C
COLDEST					
Yakutsk (Russia) min -31 °C	Chicoutimi (Canada) min -24 °C	Saskatoon (Canada) min -29 °C	Nakhodka (Russia) min -26 °C	Sudbury (Canada) min -29 °C	Nakhodka (Russia) min -29 °C
WETTEST					
Kalmunai (Sri Lanka) 46 mm	Osmaniye (Turkey) 60 mm	Malang (Indonesia) 133 mm	Malang (Indonesia) 153 mm	Corrientes (Argentina) 117 mm	Luque (Paraguay) 138 mm
WINDIEST					
Cadiz (Spain) 74 km/h	Haifa (Israel) 77 km/h	Kutahya (Turkey) 79 km/h	Wellington (New Zealand) 82 km/h	General San Martín (Argentina) 61 km/h	Karamay Shi (China) 76 km/h

Obrázok 4 Časť webovej stránky – Global weather extremes

Prameň: www.weather-forecast.com

2. Activity

Súčasťou uvedenej webovej stránky je i predpoveď počasia 10 krajín a ich hlavných miest. Žiaci majú na výber nasledovné krajiny: Francúzsko, USA, Spojené arabské emiráty, Taliansko, India, Spojené kráľovstvo, Nemecko, Južná Afrika, Grécko a Španielsko. Žiaci sú rozdelení do malých heterogénnych skupín (3 – 4 žiaci v jednej skupine). Každá skupina si vyberie jednu z uvedených krajín a následne si ju otvorí aj pomocou webovej stránky. Napríklad, ak si žiaci vyberú Taliansko, po kliknutí na daný odkaz si môžu pozrieť predpoveď počasia v danej krajine. Predpoveď však nie je opísaná v angličtine, žiaci majú k dispozícii len symboly (Obrázok 5).

Obrázok 5 Časť webovej stránky – Weather forecast in Italy

Prameň: www.weather-forecast.com

Ich úlohou je opísať uvedený obrázok a symboly a pripraviť si predpoveď počasia danej krajiny, ktorú následne odprezentujú a vyskúšajú si rolu moderátorov počasia. Počas uvedenej aktivity, ktorá je časovo limitovaná (cca 10 – 15 min), učiteľ kontroluje skupiny, pomáha im, avšak väčšina aktivity zostáva na pleciach žiakov. Keďže žiaci majú k dispozícii internet, môžu využiť aj internetové slovníky, napr. <http://slovníky.lingea.sk>. Po uplynutí vymedzeného času žiaci odprezentujú svoje práce pred celou triedou ako moderátori počasia.

3. Follow-up activity

V poslednej fáze vyučovacej hodiny je zadaná žiakom nasledovná úloha:

Your task is to write down all weather symbols during the whole week. Then write a short essay about weather forecast in Bratislava.

Žiaci teda majú dostatok času vypracovať domácu úlohu.

3.4 Autentický materiál – internet (vyššia úroveň)

Téma: The Pirate Bay – internet outlaw or file-sharing freedom fighter?

Úroveň: B2 / B2+

Časová dotácia: 90 min

Výchovno-vzdelávacie ciele:

- rozvíjať komunikatívnu kompetenciu
- rozvíjať slovnú zásobu
- zdokonaľovať IKT zručnosti
- rozvíjať kreatívne písanie
- prehlbovať gramatiku – podmienkové vety

Metódy a formy: diskusia, riadený rozhovor, skupinová práca, prepojenie teórie s praxou

Pomôcky: technické zariadenia s pripojením na internet (počítač, laptop, smartphone, tablet)

Prameň: vlastný návrh

1. Warm-up

Na začiatku vyučovacej hodiny učiteľ napíše na tabuľu nadpis – THE PIRATE BAY a nabáda študentov, aby prišli zapísať prvé myšlienky, ktoré ich napadli po prečítaní daného výrazu. Následne nasleduje krátka diskusia, počas ktorej študenti obhajujú, resp. vysvetľujú svoju voľbu. Následne, pomocou riadeného rozhovoru, učiteľ zisťuje názory žiakov na kontroverznú tému akou je *downloading* či *copyright*:

What do you think about copyright?

Are you for or against downloading?

What would persuade you to buy movies or music (not to download it)?

If a person was guilty, what would a sufficient punishment be – a fine, a community service or prison sentence?

What would happen if there was no copyright? Explain your ideas.

Nakoľko ide o veľmi aktuálnu tému, je potrebné, aby učiteľ rozhovor riadil a vo vhodnom čase plynule prešiel na hlavnú aktivitu.

2. Activity

Podľa dostupnosti technických zariadení pracujú študenti buď jednotlivito, v pároch alebo malých skupinách. Cieľom hlavnej aktivity je získať prehľad o jednej z najznámejších internetových stránok, ktorá umožňuje nelegálne sťahovanie filmov, hudby, e-knží, programov, atď. Učiteľ zadá študentom nasledovné internetové stránky, na ktorých sa dozvedia:

- o histórii vzniku The Pirate Bay stránky:
<http://www.techtimes.com/articles/22362/20141217/history-pirate-bay.htm>
- ako stránka funguje: <http://computer.howstuffworks.com/pirate-bay.htm>
- ako svet bojuje proti pirátstvu:
<http://www.reuters.com/article/2014/05/31/us-sweden-piratebay-idUSKBN0EBOXF20140531>
- o domnienkach, že The Pirate Bay slúži FBI:
<http://www.theladbible.com/articles/anonymous-are-claiming-that-the-pirate-bay-is-being-run-by-the-fbi>

Najmä posledná uvedená internetová stránka je plná kontroverzných informácií a rôznych konšpirácií, na čo všetko môže byť The Pirate Bay zneužitá. Úlohou študentov, resp. jednotlivých skupín je preštudovať si nasledovné materiály a získať dostatočné množstvo potrebných informácií, aby vedeli vyjadriť svoj názor.

Uvedené internetové stránky obsahujú články takmer rovnakej dĺžky, ako sú články v učebniciach, takže študenti budú mať dostatok času na získanie rôznych informácií. V prípade časovej rezervy je možné nabádať jazykovo zdatných študentov, aby si prezreli aj iné internetové stránky vrátane zahraničných periodík (napr. nemecké: www.bild.de alebo www.kurier.at; francúzske: www.leparisien.fr či www.lexpress.fr; ruské, talianske, španielske, atď.).

Po štúdiu materiálov a získavaní nových informácií učiteľ rozdelí študentov do 3 skupín. Prvú skupinu tvoria najvýrečnejší a jazykovo najzdatnejší študenti (1 – 2 študenti), ktorým pripadne rola moderátorov diskusie. Zvyšní študenti sa rozdelia podľa toho, či sympatizujú s internetovým sťahovaním, internetovou stránkou The Pirate Bay a na tých, ktorí sú zástancami copyrightu a protipirátskych hnutí. Moderátori si pripravujú úvodné slovo, skupiny svoje návrhy pre a proti a diskusná debata, v ktorej je učiteľ pozorovateľom, sa začína. Atraktívnou alternatívou je i vytvorenie skupín, v ktorých študenti, ktorí boli už počas úvodnej diskusie jednoznačne proti pirátstvu, ho tentokrát musia obhajovať. Na druhej strane, študenti, ktorí by si bez sťahovania súborov z internetu nevedeli predstaviť svoju existenciu, by museli hľadať zámienky a výhovorky, prečo je potrebné takéto stránky v čo najväčšej miere eliminovať.

3. Follow-up activity

Keďže hlavná aktivita, diskusná debata, je plná rôznych názorov, emócií, skúseností či dôkazov pre a proti pirátstvu, posledná aktivita je individuálne kreatívne písanie, v ktorom každý študent individuálne vyjadrí svoj názor na internetovú stránku www.thepiratebay.se, jej likvidáciu či napádanie príslušnými orgánmi. Učiteľ položí študentom nasledovné otázky, ktorých odpovede očakáva v eseji a tým ich podnecuje zopakovať si podmienkové vety:

What would you do if you were a judge and had to make a decision? Would you sentence the founders of the website or would you think they were not guilty?

How would you fight for the existence of such websites?

How would you protect your own children from downloading?

Pri nedostatku času môže byť úloha zadaná aj ako domáca úloha.

3.5 Autentický materiál – krátky film

Téma: Carbon dioxide in the atmosphere

Úroveň: A2

Časová dotácia: 45 min

Výchovno-vzdelávacie ciele:

- rozvíjať slovnú zásobu – skleníkový efekt, produkcia CO₂, metán
- upevňovať vedomosti – prítomný čas obyčajný a priebehový
- rozvíjať komunikatívnu kompetenciu
- zvyšovať povedomie žiakov o znečisťovaní životného prostredia

Metódy a formy: rozhovor, individuálna práca, skupinová práca

Pomôcky: film – Carbon dioxide in the atmosphere, pracovné listy (krížovka, úlohy k filmu), výkres, farbičky

Prameň: vlastný návrh

1. Warm-up

Na začiatku vyučovacej hodiny rozdá učiteľ žiakom pracovné listy s krížovkou (Príloha 1). Žiaci pracujú individuálne a víťazom sa stáva ten žiak, ktorý vyrieši krížovku ako prvý.

Po úvodnej aktivite nasleduje krátky aktivizačný rozhovor týkajúci sa znečisťovania a ochrany životného prostredia:

How green are you?

How do you and your family try to protect the environment?

What are the main factors of pollution?

What types of pollution do you know?

Počas rozhovoru žiaci využívajú nielen svoje vlastné skúsenosti a zážitky, ale aj vedomosti z chémie, biológie či geografie.

2. Activity

Úlohou hlavnej aktivity je na základe sledovania a porozumenia krátkeho filmu (Obrázok 6) vyplniť pracovný list, ktorý dostane každý žiak, keďže ide o individuálnu prácu. Pred začiatkom filmu dostanú žiaci krátky čas na to, aby sa oboznámili s pracovným listom – jeho štruktúrou a znením jednotlivých úloh. V prípade, že žiaci nerozumejú inštrukciám, môže ich učiteľ preložiť. Avšak neodporúčam prekladanie neznámych slov, resp. slovných spojení, ktoré sa nachádzajú priamo v texte.

Je postačujúce, ak učiteľ žiakov povzbudí, že k významu daných slov im pomôže krátky film. V prípade, že nezachytia všetky potrebné informácie prvýkrát, film si pozrú ešte raz (keďže dĺžka filmu je 2:08, je to možné aj z časových dôvodov). Počas filmu sa žiaci sústredia nielen na hovorenú angličtinu, ale aj na obraz, nakoľko im môže pomôcť pri vyplňaní pracovného listu. Učiteľ je len tichým pozorovateľom, do filmu a pracovných listov žiakom nezasahuje. Po skončení filmu nasleduje kontrola pracovných listov, ktorú môže učiteľ obohatiť stručnými otázkami, aby zistil, čo žiaci vedia o danej téme z iných predmetov, resp. z praktického života od svojich rodičov, súrodencov, z médií, atď.

Obrázok 6 Krátky film – Carbon dioxide in the atmosphere

Prameň: www.bbc.co.uk

3. Follow-up activity

V poslednej fáze vyučovacej hodiny je úlohou žiakov využiť vedomosti z oblasti chémie, fyziky, biológie a v neposlednom rade i z krátkeho filmu a pripraviť poster na tému: *How can we stop it?* Podmienky, ako má poster vyzerat', určuje učiteľ. Ako príklad uvádzam:

- tvrdý papier, formát A2
- farby nie sú podmienkou
- zmienka o znečisťovaní životného prostredia
- zmienka o CO₂
- vlastné návrhy ako zabrániť skleníkovému efektu

Počas tejto aktivity žiaci pracujú v skupinách (3 – 5 žiakov), ktoré môže vytvoriť buď učiteľ, resp. sa žiaci prerozdedia sami. Avšak v takom prípade je na zvážení učiteľa, či budú skupiny heterogénne a na rovnakej pracovnej, jazykovej a intelektovej úrovni.

3.6 Autentický materiál – mapa mesta

Téma: Strangers in London

Úroveň: A1

Časová dotácia: 45 min

Výchovno-vzdelávacie ciele:

- upevňovať vedomosti – *giving directions* a predložky miesta (behind, in front of, next to, between, etc.)
- upevňovať a rozvíjať slovnú zásobu – budovy v meste, svetové strany
- rozvíjať komunikatívnu kompetenciu
- rozvíjať kooperáciu žiakov

Metódy a formy: rozhovor, skupinová práca, vlastná práca, prepojenie teórie s praxou, role-play, picture dictation

Pomôcky: mapa Londýna

Prameň: vlastný návrh

1. Warm-up

Učiteľ stimuluje žiakov prezentovaním obrázkov s typickými mestskými atrakciami a úlohou žiakov je uhádnuť, v ktorom meste sa daná atrakcia nachádza. Napríklad:

Where can you find the Eiffel tower (France) / the Statue of Liberty (New York) / the Red Square (Moscow) / the White House (Washington DC) / the Leaning tower (Pisa) / the Golden gate bridge (San Francisco)?

V prípade dostatočného záujmu si môžu žiaci klásť otázky navzájom. Na záver dostanú poslednú otázku:

What do Big Ben, Buckingham Palace and Hyde Park have in common?

Odpoveď je jednoduchá - *They are all situated in London, the capital city of England.* Hlavnou témou hodiny bude teda anglický Londýn. Na záver úvodnej aktivity učiteľ zisťuje záujem žiakov o danú metropolu, ich skúsenosti a zážitky:

Have you ever been to London?

Would you like to go there? Why? Why not?

What would you like to see there?

Are there any interesting buildings or monuments?

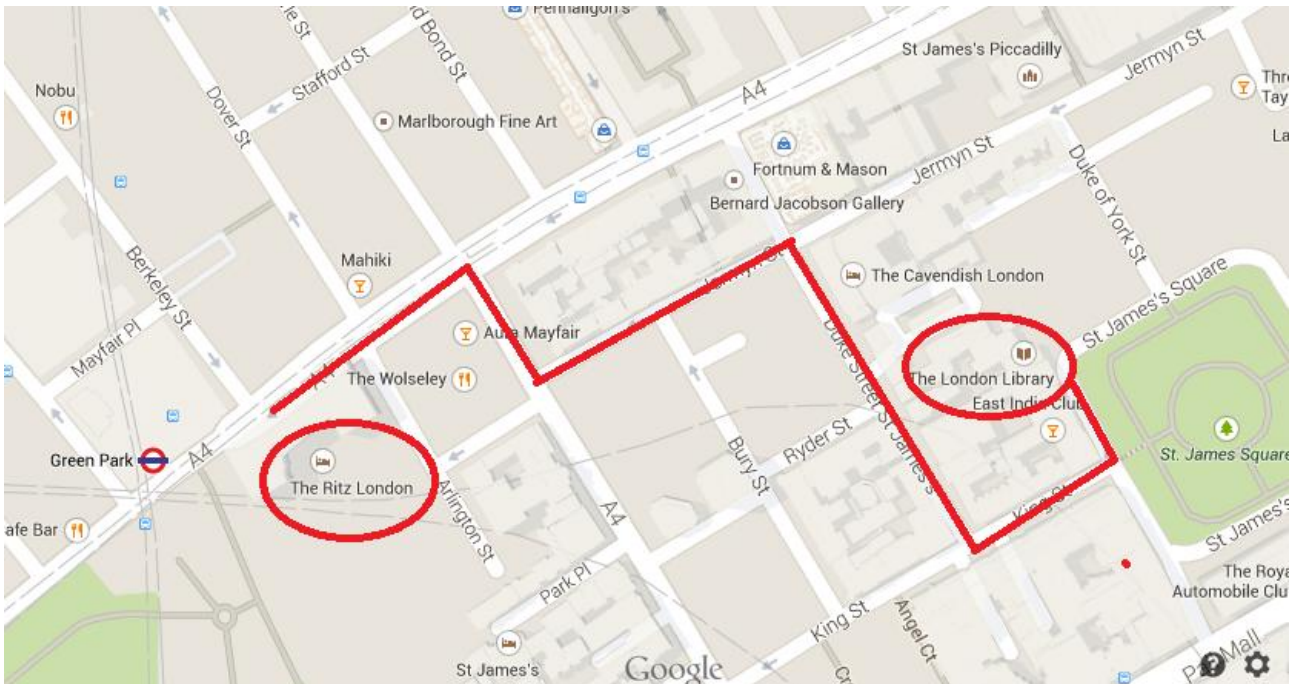
What do you know about London?

2. Activity

Hlavnou náplňou vyučovacej hodiny je práca žiakov s mapou Londýna, poskytovanie inštrukcií pri hľadaní správneho smeru, budovy, parkov a staníc metra. Učiteľ rozdelí žiakov do dvojíc, resp. trojíc. Každá skupina má vlastnú mapu, ktorú si podrobne preštuduje, kým učiteľ napíše aktivity pre žiakov na tabuľu. Ich úlohou bude dostať sa čo najskôr z bodu A do bodu B:

How can I get:

1) *from the Ritz Hotel to the London library? (Obrázok 7)*

Obrázok 7 Centrálny Londýn

Prameň: mapa Londýna

- 2) *from St. James Square to Trafalgar Square?*
- 3) *to the nearest underground station from the National Police Memorial?*
- 4) *to the nearest café from Her Majesty's Theatre?*
- 5) *to the restaurants which are situated nearby the Ritz Hotel?*
- 6) *to the nearest place for running if I live in Harriet Street?*
- 7) *from underground station "Hyde Park Corner" to Mango Tree Restaurant?*

Žiaci navzájom kooperujú a precvičujú si nasledovné frázy a slovnú zásobu týkajúcu sa orientácie v meste:

Go straight on....

It's on the left / right.

Turn left / right.

Go along / up / down

Cross the bridge / the park, etc.

It is next to / behind / between / in front of....

Učiteľ sa prechádza pomedzi jednotlivé skupiny, počúva žiakov, opravuje ich a pomáha im pri manipulácii s autentickým materiálom – orientáciou v mape.

3. Follow-up activity

V záverečnej fáze si žiaci sami vypracujú do zošitov provizórne mestečko s ulicami, križovatkami, semaformi, parkom a budovami (škola, hotel, supermarket, banka, knižnica, atď.). Učiteľ vyberie jedného žiaka, ktorý formou *picture dictation* opisuje ostatným svoj obrázok. Úlohou zvyšku triedy je zakresliť diktovaný obrázok s čo najväčšou presnosťou. V prípade dostatku času je možné žiakov rozdeliť do malých skupín (2 – 3 žiaci v jednej skupine) – jeden žiak diktuje svoj obrázok, ostatní v skupine ho zakresľujú.

ZÁVER

Formovanie osobnosti človeka je dlhodobý proces a častokrát nestačí, aby sa osobnosť vyvíjala len na základe poznatkov získaných vo výchovno-vzdelávacom procese. Je nutné, aby sa nielen učitelia, ale i žiaci naďalej vzdelávali či už čítaním kníh, odborných časopisov, navštevovaním krúžkov a zapájaním sa do rôznych vedomostných súťaží. Učiteľ podporuje rozvoj aktivity a kreativity žiakov implementáciou inovatívnych metód a foriem vyučovania, či materiálov a pomôcok akým je napríklad autentický materiál, ktorý prináša do výchovno-vzdelávacieho procesu realnosť.

Práve táto OPS poukazuje na prácu s autentickým materiálom. Prvým cieľom práce bolo poskytnúť teoretické vedomosti o autenticite, autentickom materiáli a jeho implementácii na hodinách anglického jazyka. Ako ďalší cieľ som si stanovila vypracovanie hodín s implementáciou rôznych druhov autentického materiálu, ako napr. časopisy, jedálne lístky, internet či filmy. Keďže autentický materiál spája teóriu s praxou, z pasívnych žiakov sa stávajú aktívni účastníci výchovno-vzdelávacieho procesu, ktorí sa podieľajú o vlastné skúsenosti a zážitky, manipulujú s reálnymi predmetmi, vžívajú sa do reálnych situácií a v neposlednom rade rozvíjajú komunikatívne kompetencie. Navyše, zvyšuje sa ich motivácia do učenia a záujem o štúdium anglického jazyka, pretože prostredníctvom autentických materiálov, situácií a úloh si vedia predstaviť danú situáciu v reálnom živote. A čo viac si môže každý učiteľ priať, ako aktívnych a po vedomostiach dychtivých žiakov?

ZOZNAM BIBLIOGRAFICKÝCH ZDROJOV

1. HOMOLOVÁ, E. 2003. Autentický materiál ako prostriedok rozvoja jazykových a komunikatívnych kompetencií žiakov. Banská Bystrica. 2003. ISBN: 80-8055-788-8
2. NUNAN, D. 2004. Task-based Language Teaching. Cambridge University Press, Cambridge. 2004. ISBN: 100-521-54947-7
3. REPKA, R. 1997. Od funkcií jazyka ku komunikatívnemu vyučovaniu. Bratislava. 1997. ISBN: 80-85665-89-1
4. REPKA, R., HALUŠKOVÁ, A. 2005. A course in English Language Didactics. Bratislava. 2005. ISBN: 80-89113-20-6
5. STRAKOVÁ, Z. 2004. Introduction to Teaching English as a Foreign Language. Prešov. 2004. ISBN: 80-8068-267-4
6. TANDLICOVÁ, E. 1991. Práca s textom vo vyučovaní anglického jazyka. Bratislava. 1991. ISBN: 80-08-00596-3
7. TUREK, I. 2004. Inovácie v didaktike. Bratislava. 2004. ISBN: 80-8052-188-3

Internetové zdroje

8. Didactic Aspects of Authentic Materials and Their Use in an English Foreign Language Classroom [online]. [cit. 16.1.2015]. Dostupné na [www: www.praktik.org/dokumenty/praktik/MBTina_Balic.pdf](http://www.praktik.org/dokumenty/praktik/MBTina_Balic.pdf)
9. Authentic Materials and Cultural Content in EFL Classrooms [online]. [cit. 8.2.2015]. Dostupné na [www: http://www.iteslj.org/Techniques/Kilickaya-AuthenticMaterial.html](http://www.iteslj.org/Techniques/Kilickaya-AuthenticMaterial.html)
10. Reality by Design: The Rhetoric and Technology of Authenticity in Education [online]. [cit. 1.2.2015]. Dostupné na [www: http://books.google.com/books?hl=sk&lr=&id=04lgG8SbmoC&oi=fnd&pg=PP11&dq=authenticity+in+education&ots=n6Eo3u3UtT&sig=0LUSJfjPGASISAI-JhP-oN5uk2s#PPP9,M1](http://books.google.com/books?hl=sk&lr=&id=04lgG8SbmoC&oi=fnd&pg=PP11&dq=authenticity+in+education&ots=n6Eo3u3UtT&sig=0LUSJfjPGASISAI-JhP-oN5uk2s#PPP9,M1)
11. What is Authenticity [online]. [cit. 28.1.2015]. Dostupné na [www: http://www.jalt.org/pansig/2006/HTML/Tatsuki.htm](http://www.jalt.org/pansig/2006/HTML/Tatsuki.htm).
12. Authenticity in Education [online]. [cit. 28.1.2015]. Dostupné na [www: http://www.oise.utoronto.ca/CASAE/cnf2003/2003_papers/freyazaltzCAS03.pdf](http://www.oise.utoronto.ca/CASAE/cnf2003/2003_papers/freyazaltzCAS03.pdf).

ZOZNAM PRÍLOH

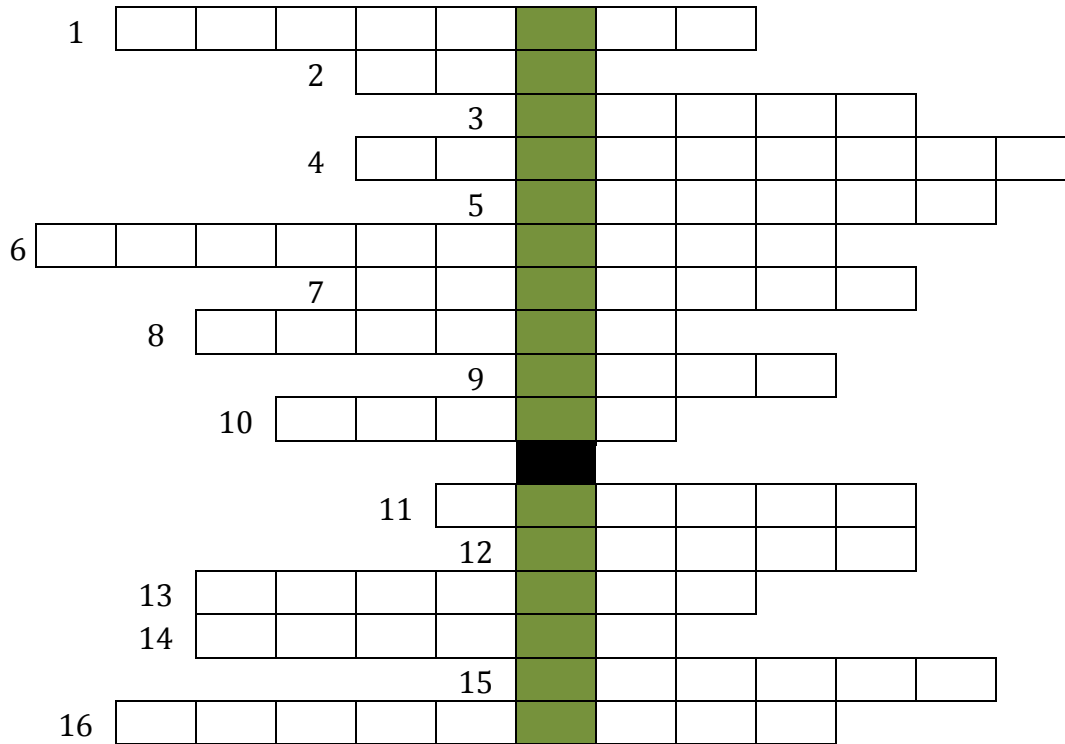
Príloha 1 Krížovka – Greenhouse effect

Príloha 2 Krížovka – Greenhouse effect (riešenie)

Príloha 3 Pracovný list – Greenhouse effect

Príloha 4 Pracovný list – Greenhouse effect (riešenie)

Príloha 1 Krížovka – Greenhouse effect

- 1 a chemical element that forms the Earth's atmosphere
- 2 mixture of gases that we breathe
- 3 the planet between Venus and Mars
- 4 the scientific study of the substances and their reactions and combinations
- 5 all the animals, plants, rocks, forces and processes in the world
- 6 a mixture of gases that surrounds any planet
- 7 the scientific study of the natural processes of living things
- 8 the third form of water, when we heat water or ice – water _____
- 9 the material of the ground in which plants grow
- 10 a clear liquid that falls from the sky as rain and is necessary for animals and plants
- 11 men, women and children
- 12 gas, coal, and oil formed underground for millions years – fossil _____ (plural)
- 13 the main cause of air pollution
- 14 a chemical element needed by animals and plants to live (breathing)
- 15 a chemical element that exists as diamond or graphite
- 16 damage caused to water, air, etc.

Príloha 2 Krížovka – Greenhouse effect (riešenie)

1	N	I	T	R	O	G	E	N				
			2	A	I	R						
					3	E	A	R	T	H		
			4	C	H	E	M	I	S	T	R	Y
					5	N	A	T	U	R	E	
6	A	T	M	O	S	P	H	E	R	E		
				7	B	I	O	L	O	G	Y	
		8	V	A	P	O	U	R				
					9	S	O	I	L			
			10	W	A	T	E	R				
				11	P	E	O	P	L	E		
					12	F	U	E	L	S		
		13	T	R	A	F	F	I	C			
		14	O	X	Y	G	E	N				
					15	C	A	R	B	O	N	
16	P	O	L	L	U	T	I	O	N			

Watch a short film “Carbon dioxide in the atmosphere” and fill in exercises below.

1 Fill in the missing words.

- a) The atmosphere is _____% Nitrogen and _____% Oxygen.
- b) The gases that cause the greenhouse effect are: _____, _____ and _____.
- c) The atmosphere is destroyed by burning the fossil fuels, such as oil or _____.
- d) Plants use CO₂ to produce _____.
- e) _____ activity is now increasing a CO₂ level in the atmosphere.

2 Decide if the sentences are true or false.

- a) Plants take CO₂ out of the atmosphere. TRUE / FALSE
- b) Activity of plants is the main producer of CO₂ in the atmosphere. TRUE / FALSE
- c) By the respiration of both plants and animals CO₂ is released into the atmosphere. TRUE / FALSE
- d) The photosynthesis uses CO₂ as the raw material to produce Nitrogen. TRUE / FALSE
- e) Human activities which increase a CO₂ level include deforestation and burning the fossil fuels. TRUE / FALSE

3 Explain the following words (do NOT translate them).

deforestation –

respiration –

water vapour –

Watch a short film “Carbon dioxide in the atmosphere“ and fill in exercises below.

1 Fill in the missing words.

- a) The atmosphere is **79** % Nitrogen and **21** % Oxygen.
- b) The gases that cause the greenhouse effect are: **carbon dioxide, methane** and **water vapour**.
- c) The atmosphere is destroyed by burning the fossil fuels, such as oil or **coal**.
- d) Plants use CO₂ to produce **sugar**.
- e) **Human** activity is now increasing a CO₂ level in the atmosphere.

2 Decide if the sentences are true or false.

- a) Plants take CO₂ out of the atmosphere. **TRUE** / FALSE
- b) Activity of plants is the main producer of CO₂ in the atmosphere. TRUE / **FALSE**
- c) By the respiration of both plants and animals CO₂ is released into the atmosphere. **TRUE** / FALSE
- d) The photosynthesis uses CO₂ as the raw material to produce Nitrogen.
  - a. TRUE / **FALSE**
- e) Human activities which increase a CO₂ level include deforestation and burning the fossil fuels. **TRUE** / FALSE

3 Explain the following words (do NOT translate them).

deforestation – **the cutting down of trees in a large area / the destruction of forests by people**

respiration – **breathing / changes that allow gas exchange within cells**

water vapour – **water in the form of gas resulting from heating water or ice**